

Nyúl Községi Önkormányzat

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Érvényes: 2018. január 1-től

Jóváhagyom:

Takács Lajos
jegyző

TARTALOMJEGYZÉK

I. AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT, CÉLJA, TARTALMA	4
1. Az értékelési szabályzat célja.....	4
1.1. Az értékelési szabályzat hatálya.....	4
2. Az értékelési szabályzat tartalma	4
II. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI.....	5
III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI.....	6
1. Az eszközök értékelése	6
1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok.....	6
1.1.1. Az eszközök bekerülési értékének általános szabályai.....	6
1.1.2. Egyes eszközcsoportok bekerülési értéke	8
1.2. Az eszközök források értékelésének szabályai.....	11
1.2.1. Az értékelés általános szabályai.....	11
1.2.2. Az értékvesztés általános és speciális szabályai	12
1.3.1. Immateriális javak, tárgyi eszközök értékelése	13
1.3.2. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése	13
1.3.3. Részesedések, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékelése	13
1.3.4. Vásárolt készletek értékelése	13
1.3.5. Saját termelésű készletek értékelése.....	14
1.3.6. Beféjezetlen termelés, félkész termékek értékelése.....	14
1.3.7. Forint pénzeszközök értékelése	14
1.3.8. Külföldi pénzürtékre szóló részesedések értékelése	14
1.3.9. Követelések értékelése.....	14
1.3.10. Aktív időbeli elhatárolások értékelése	14
1.3.11. Források értékelése.....	14
2. Az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének, értékhelyesbítésének elszámolása	15
2.1. Terv szerinti értékcsökkenés.....	15
2.2. Terven felüli értékcsökkenés.....	19
2.3. Értékvesztés elszámolása	19
2.3.1. Egyes eszközcsoportok értékvesztésének elszámolási szabályai.....	19
2.3.2. Befektetett pénzügyi eszközök értékvesztésének elszámolási szabályai	19
2.3.3. Készletek értékvesztésének elszámolási szabályai	22
2.3.4. Követelések értékelése, az értékvesztés elszámolási szabályai	22
2.3.4.1. Egyedi értékelés alapján történő értékvesztés elszámolásának szabályai	25
2.3.4.2. Az egyszerűsített értékelés szerinti értékvesztés elszámolásának szabályai	27
2.3.4.3. A kis összegű követelések értékvesztése elszámolásának szabályai.....	29
2.4. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszaírásának szabályai	29
3. Külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek forint értékének meghatározása	30
4. A vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálásának szabályai	30

4.1. A vagyonerőtelkelés általános szabályai.....	30
4.2. A vagyonerőtelkelés előkészítése.....	31
4.3. A vagyonerőtelkelés módszere	31
IV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	32
VEVŐ EGYENLEG-VISSZAIGAZOLÓ LEVÉL	33

ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

A Nyúl Községi Önkormányzat (továbbiakban szervezet) értékelési szabályzatát a számvitelről szóló módosított 2000. évi C. törvény (továbbiakban: Sztv.), az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendeletben (továbbiakban: Áhsz.) foglaltak szerint, valamint a számviteli politikában rögzített alapelvek alapján a következők szerint határozom meg.

I.

AZ ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZAT, CÉLJA, TARTALMA

1. Az értékelési szabályzat célja

Az eszközök és források értékelési szabályzatának célja, hogy

- meghatározásra kerüljenek azok az értékelési elvek, módszerek, amelyekkel a szervezet rögzíti az eszközei és a forrásai értékét,
- egyértelműen rögzítésre kerüljenek – a szervezet azon eszközei és kötelezettségei értékelési gyakorlata, amelyek esetében az Szt. és az Áhsz. felhatalmazása alapján a szervezet számviteli politikai döntésén alapul az értékelés,
- az értékelési módszereknek minden érintett munkavállaló számára az adott szervezeten belül egyértelműnek kell lennie,
- tájékoztatást nyújtson a belső, illetve a külső ellenőrzés számára a szervezett könyvvezetési és költségvetési beszámoló készítési kötelezettsége során követett értékelési gyakorlatról.

1.1. Az értékelési szabályzat hatálya

A szabályzat hatálya kiterjed a Nyúl Községi Önkormányzat szervezetre.

2. Az értékelési szabályzat tartalma

Az értékelési szabályzat a Sztv., Áhsz., valamint az intézményünk számviteli politikájának előírásait figyelembe véve - a következő témákhoz kapcsolódóan tartalmaz előírásokat:

- Általános értékelési szabályok,
- Az eszközök értékelése
 - Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értéke
 - A befektetett eszközök értékhelyesbítése
 - Immateriális javak értékelése
 - Tárgyi eszközök értékének meghatározása a mérlegben
 - Befektetett pénzügyi eszközök értékelése
 - A készletek értékelése

- Követelések értékelése
 - = Vevők értékelése
 - = Váltókövetelések értékelése
 - = Egyéb követelések értékelése
 - = Külföldi pénzürtékre szóló követelések értékelése
- Forgóeszközök között kimutatott értékpapírok értékelése
 - = Értékpapírok beszerzési értéke
 - = Értékpapírok értéke a mérlegben
- Pénzeszközök értékelése
 - = Forintban lévő pénzeszközök értékelése
 - = Devizás, valutás pénzeszközök értékelése
- Források értékelése
 - Saját tőke értékelése
 - = Nemzeti vagyon induláskori értéke
 - = Nemzeti vagyon változásai
 - = Egyéb eszközök induláskori értéke és változásai
 - = Felhalmozott eredmény
 - = Eszközök értékhelyesbítésének forrása
 - = Mérleg szerinti eredmény
 - Kötelezettségek értékelése
 - = Költségvetési évben esedékes kötelezettségek
 - = Költségvetési évet követően esedékes kötelezettségek
- A vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálásának szabályai

II. AZ ÉRTÉKEKÉLÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Az eszközök és források értékelésénél a számviteli politikában rögzített vállalkozás folytatás elve, az egyedi értékelés, a valódiság és az óvatosság elvét kell alapul venni.

Az értékelésnél a vállalkozás folytatásának elvéből kell kiindulni, ha ennek az elvnek az érvényesülését eltérő rendelkezés nem akadályozza, illetve a vállalkozási tevékenység folytatásának ellentmondó tényező, körülmény nem áll fenn.

Az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül.

Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat írásban dokumentálni kell.

Az eszközöket és kötelezettségeket leltározással, egyeztetéssel ellenőrizni és egyedenként értékelni kell, kivéve, ha a számviteli politikában rögzített esetekben a csoportos értékelés is megengedhető.

Az egyes mérlegtételek értékelése során figyelembe kell venni minden olyan értékvesztést, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, a mérlegkészítés napjáig bekövetkezett és ismertté vált.

Szervezetünknel értékhelyesbítést nem alkalmazunk.

III. AZ ÉRTÉKELÉS RÉSZLETES SZABÁLYAI

1. Az eszközök értékelése

1.1. Az eszközök értékelésére vonatkozó közös szabályok

Szervezetünknel az eszközök és források értékelésénél figyelembe kell venni következő jogszabályi előírásokat:

- az Áhsz. 15., 16. és 16/A §-ában foglaltakat a bekerülési érték megállapításánál,
- az Áhsz. 17., 18. és 19. §-ában foglaltakat az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének a megállapításánál,
- az Áhsz. 20. és 21. §-ában foglaltakat a mérlegtételek értékelésénél,
- bekerülési érték megállapításához: Szt. 47. § (9) bekezdésében, Szt. 49. § (5) bekezdésében, 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdésében, Szt. 48. § (7) bekezdésében, Szt. 51. § (1)–(4) bekezdésekben, Szt. 3. § (4) bekezdésének 8. pontjában, 49. § (3), (4), (6) és (7) bekezdésében, és 62. § (2) bekezdésében foglaltakat,
- az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének megállapításához: Szt. 52. § (1), (2), (5), (6) és (7) bekezdésében, az Szt. 53. § (1) bekezdés *b)* és *c)* pontjában, az Szt. 54–56. §-okban, az Szt. 57. § (2) bekezdésében, az Szt. 58. § (2) és (3) bekezdésében, az Szt. 57. § (3) bekezdésében, az Szt. 58. § (1), (5), (6), (7), (8) és (9) bekezdésében foglaltakat,
- a mérlegtételek értékelésénél: az Szt. 46. §-ában, az Szt. 60. § (5) bekezdésében foglaltakat.

1.1.1. Az eszközök bekerülési értékének általános szabályai

Az eszközök bekerülési (beszerzési és előállítási) értékének fogalmát az Szt. 47. §-ának (1) bekezdése határozza meg.

Az új államszámviteli kormányrendelet a számviteli törvényben meghatározott bekerülési érték fogalma helyett bevezette a vételár fogalmát, amely szűkíti a bekerülési értékben figyelembe vehető – az eszköz beszerzésével kapcsolatban felmerülő, az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható – tételek körét.

Lényeges eltérés a számviteli törvény előírásaitól, hogy a bekerülési érték megállapításánál többek között nem vehetők figyelembe

- az előzetesen felszámított, de le nem vonható általános forgalmi adó,
- a beszerzéshez szorosan kapcsolódó adók,
- vámterhek,
- hatósági, igazgatási, szolgáltatási díj,
- illeték,
- a beszerzéshez előállításhoz közvetlenül kapcsolódóan igénybe vett hitellel, kölcsönrel kapcsolatos költségek,
- a biztosítási díj,

A bekerülési érték megállapítására vonatkozó előírásokat az új államszámviteli kormányrendelet 15-16. §-a tartalmazza.

A bekerülési érték részét képező tételek elszámolásának időpontjára az Szt. 47. § (9) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy az eszköz értékének utólagos módosítása során akkor kell a különbözet összegét jelentősnek tekinteni, ha az meghaladja az eredetileg elszámolt bekerülési érték 1%-át, de legalább a százezer forintot.

Az Áhsz. 16. §-ban foglaltaktól eltérően a vagyonkezelésbe vett eszközök - ide értve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik - bekerülési értéke a vagyonkezelésbe adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonkezelésbe adónál az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek nyilvántartásba kell vennie.

Az Áhsz. 16. §-ban foglaltaktól eltérően társulás alapítása, a társulási szerződés módosításával vagyonának növelése esetén az átvett eszközök bekerülési értéke a társulási szerződésben, illetve annak módosításában szereplő bruttó érték. Az átvételt követően az átadónál az átadásig elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést az átvevő társulásnak nyilvántartásba kell vennie.

Az Áhsz. 16. §-ban foglaltaktól eltérően a tulajdonosnál - az állami vagyon esetén a tulajdonosi joggyakorló szervezetnél - az államháztartáson belüli szervezet részére vagyonkezelésbe adott, illetve az államháztartás önkormányzati alrendszerébe tartozó költségvetési szerv, társulás tulajdonába adott eszköz visszavételkori bekerülési értéke, valamint a megszűnő nemzeti-ségi önkormányzat vagyonát átvevő szervnél az átvételkori, az újraalakult nemzeti-ségi önkormányzatnál e vagyon visszavételkori bekerülési értéke a korábbi vagyonkezelőnél, tulajdonosnál kimutatott bruttó érték. A visszavételt követően az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést nyilvántartásba kell venni.

Az Áhsz.16. §-ban foglaltaktól eltérően az Szt. 49. § (5) bekezdése és 50. § (1), (2), (4) és (6) bekezdése szerint átvett eszközök bekerülési értékét az ott leírtak szerint kell meghatározni.

Importbeszerzés esetén a bekerülési értéket - figyelemmel az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdésére - az Szt. 48. § (7) bekezdése szerint kell meghatározni.

A külföldi pénzürtékre szóló részesedés, értékpapír bekerülési értékét a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték alapján kell meghatározni. A külföldi pénzürtékre szóló követelések, kötelezettségek bekerülési értéke megegyezik a költségvetési számvitelben nyilvántartott követelés, végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség összegével.

1.1.2. Egyes eszközcsoportok bekerülési értéke

a) Immateriális javak bekerülési értéke

A ***vásárolt immateriális javak*** bekerülési értéke az egységes rovatrend K61. Immateriális javak beszerzése, létesítése rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott ***vételára***.

A ***saját előállítású immateriális javak*** bekerülési értéke az Szt. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.

b) Tárgyi eszközök bekerülési értéke

A ***vásárolt, rendeltetésszerűen használatba nem vett***, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök bekerülési értéke az egységes rovatrend K62. Ingatlanok beszerzése, létesítése, K63. Informatikai eszközök beszerzése, létesítése vagy K64. Egyéb tárgyi eszközök beszerzése, létesítése rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára, kisajátítás útján szerzett ingatlan esetén a kártalanítás összege.

A ***saját előállítású rendeltetésszerűen használatba nem vett***, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök, továbbá a már használatba ***vett***, illetve a mérlegben nem szerepeltethető tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének közvetlen növelésével, felújításával összefüggő saját tevékenységben végzett munkák bekerülési értéke az Szt. 51. §-a alapján megállapított közvetlen önköltség.

Az ***idegen vállalkozó által előállított, rendeltetésszerűen használatba nem vett***, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök esetén a beruházás bekerülési értéke az eszköz létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig felmerült, az esz-
közhöz egyedileg hozzákapcsolható tervezési, szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzem-
be helyezési munkáknak az egységes rovatrend az Áhsz. 16. § (3) bekezdés szerinti rovatai-
hoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más
fizetési kötelezettségként nyilvántartott együttes vételára.

A ***használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető*** tárgyi eszközök bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával, élettartamának, teljesítőképességének

közvetlen növelésével összefüggésben idegen vállalkozó által végzett munkák bekerülési értéke azoknak az egységes rovatrend az Áhsz. 16. § (3) bekezdés szerinti rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

A *már használatba vett, illetve a mérlegben nem szerepeltethető* tárgyi eszközökön idegen vállalkozó által végzett, az Szt. 3. § (4) bekezdés 8. pontja szerinti felújítási munkák bekerülési értéke azoknak az egységes rovatrend K71. Ingatlanok felújítása, K72. Informatikai eszközök felújítása, K73. Egyéb tárgyi eszközök felújítása rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek végleges kötelezettség-vállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vételára.

c) Követelés fejében átvett eszközök bekerülési értéke

Követelés fejében átvett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz megállapodás, csere-szerződés, vagyonfelosztási javaslat szerinti (számlázott, bizonylatolt) értéke.

d) Csere útján beszerzett eszköz bekerülési értéke

Csere útján beszerzett eszköz bekerülési (beszerzési) értéke az eszköz csereszerződés szerinti értéke, a cserébe adott eszköz eladási ára.

e) Térítés nélkül átvett eszközök bekerülési értéke

A térítés nélkül (a visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszköz, illetve az ajándékként, hagyatékként kapott eszköz, továbbá a többletként fellelt (a nem adminisztrációs hibából származó többlet) eszköz bekerülési (beszerzési) értéke – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az eszköznek az állományba vétel időpontjában ismert piaci értéke.

f) Pénzügyi lízing keretében átadott eszközök bekerülési értéke

A pénzügyi lízing keretében átadott, a részletfizetéssel, a halasztott fizetéssel értékesített és a szerződés szerinti feltételek teljesülésének meghiúsulása miatt később visszavett, a két időpont között a vevő által használt eszköz visszavételkori beszerzési értékeként az eszköz – a lízingbeadó, illetve az eladó által kiállított helyesbítő számlában rögzített – piaci értékét, legfeljebb az eredeti eladási árát kell figyelembe venni.

g) Vagyonkezelésbe vett eszközök bekerülési értéke

A vagyonkezelésbe vett eszközök – ide értve, ha a vagyonkezelői jog más vagyonkezelőtől való átvétellel, költségvetési szerv átalakításával, jogutód nélküli megszűnésével kapcsolatban keletkezik, de ide nem értve, ha a vagyonkezelői jog vásárlással, saját előállítással keletkezik – bekerülési értéke a vagyonkezelésbe adónál kimutatott bruttó érték. Az átvételt követően a vagyonkezelésbe adónál az átadásig esetleg elszámolt értékcsökkenést, értékvesztést a vagyonkezelésbe vevőnek nyilvántartásba kell vennie.

h) Részesedések, értékpapírok bekerülési értéke

A gazdasági társaságban való részesedés bekerülési értékét alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor, a társaság átalakulásakor, beolvadásakor az Szt. 49. § (3), (4), (6) és (7) bekezdése szerint kell meghatározni, alapításkor, tőkeemeléskor, vásárláskor egyezően az egységes rovatrend K65. Részesedések beszerzése vagy K66. Meglévő részesedések növeléséhez kapcsolódó kiadások rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott összeggel.

A *társulási részesedés* bekerülési értéke a társulásban résztvevők által bevitt vagyontárgyak társulási szerződésében, illetve annak módosításában meghatározott bruttó értéke.

A *külföldi pénzürtékre szóló részesedés, értékpapír* bekerülési értékét a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték alapján kell meghatározni.

A *gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés* bekerülési (beszerzési) értéke *vásárláskor* a részvényekért, üzletrészekért, vagyoni betétekért fizetett ellenérték (vétélár).

A *gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetés* bekerülési (beszerzési) értéke *alapításkor, tőkeemeléskor* a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozatban a jegyzett tőke fedezeteként, valamint a jegyzési, a kibocsátási érték és a névérték különbözeteként, a jegyzett tőkén felüli tőke fedezeteként meghatározott vagyoni hozzájárulás együttes értéke a ténylegesen befizetett pénzbetétnek és a rendelkezésre bocsátott nem pénzbeli betétnek megfelelő összegben.

Gazdasági társaság átalakulása, illetve beolvadása esetén a bekerülési érték megállapítása az Szt. 49. § (6)-(7) bekezdése alapján történik.

A *vásárolt hitelviszonyt megtestesítő értékpapír* bekerülési értéke az egységes rovatrend

- K9121. Forgatási célú belföldi értékpapírok vásárlása,
- K9122. Befektetési célú belföldi értékpapírok vásárlása,
- K922. Befektetési célú külföldi államkötvények, egyéb értékpapírok vásárlása,
- K921. Forgatási célú külföldi értékpapírok vásárlása rovatokhoz

kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vétélár.

i) A készletek bekerülési értéke

A vásárolt készletek bekerülési értéke az egységes rovatrend K311. Szakmai anyagok beszerzése, K312. Üzemeltetési anyagok beszerzése és - a reprezentációs készletek, üzleti ajándékok beszerzésével kapcsolatosan - a K123. Egyéb külső személyi juttatások rovatokhoz, a vásárolt áruk bekerülési értéke a K313. Árubeszerzés rovathoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon végleges kötelezettségvállalásként, más fizetési kötelezettségként nyilvántartott vétélár. A befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek, állatok bekerülési értéke a Szt. 62. § (2) bekezdése szerint számított előállítási érték.

j) A pénzeszközök bekerülési értéke

A forint pénzeszközök bekerülési értéke a befizetett, jóváírt forintösszeg. A valutapénztárba bekerülő valutakészlet és a devizaszámlára kerülő deviza bekerülési értéke a bekerülés napjára vonatkozó, az Áhsz. 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintért vásárolt valutát, devizát, amelynél a ténylegesen fizetett forint alapján kell a nyilvántartásba a vételi árfolyamot meghatározni.

k) A követelés jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke

A forintban kifizetett követelés jellegű sajátos elszámolások és egyéb sajátos eszközoldali elszámolások bekerülési értéke az átutalt vagy megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg, a valutapénztárból, devizaszámláról kifizetett követelés jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke a valuta, deviza nyilvántartási árfolyamon átszámított forintértéke. A követelés jellegű sajátos elszámolások kivételével a követelések bekerülési értéke az egységes rovatrend bevételeihez kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon kimutatott követelésekkel megegyező elismert, esedékes összeg.

l) A kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke

A forintban kapott kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke az átutalt, megfizetett - előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeg. A valutában, devizában kapott kötelezettség jellegű sajátos elszámolások bekerülési értéke a 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintérték, kivéve a forintban kapott devizát, amelynél a ténylegesen kapott forintérték alapján kell a nyilvántartásba a vételi árfolyamot meghatározni. A kötelezettség jellegű sajátos elszámolások kivételével a kötelezettségek bekerülési értéke az egységes rovatrend kiadásaihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott végleges kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek összege.

1.2. Az eszközök források értékelésének szabályai

1.2.1. Az értékelés általános szabályai

*Szervezetünk*nél a mérlegtételek értékelésének általános szabályaira az Szt. 46. §-át kell alkalmazni.

Az egyidejűleg beszerezett, azonos beszerzési árhoz tartozó, azonos paraméterekkel rendelkező, egyidejűleg használatba vett tárgyi eszközöket, értékpapírokat, készleteket csoportosan kell nyilván tartani. A csoportosan nyilvántartott eszközök esetén az értékelést külön-külön, csoportonként kell elvégezni. A csoportos értékelést addig lehet alkalmazni, amíg az egyedi eszköz nyilvántartási értékében elkülönült változás nem következik be.

A külföldi pénzürtékre szóló eszköz, kötelezettség (kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség) forintértékének meghatározásakor a valutát, devizát a Magyar Nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.

Ha Magyar Nemzeti Bank által nem jegyzett és nem konvertibilis valutát, ilyen valutára szóló eszközöket és kötelezettségeket (kötelezettségvállalásokat, más fizetési kötelezettségeket) kell forintra átszámítani, az átszámítást az Szt. 60. § (5) bekezdése szerinti módon kell elvégezni.

1.2.2. Az értékvesztés általános és speciális szabályai

Szervezetünknel az Áhsz. 18. §-a szerint a Szt.-ben meghatározott eszközök után értékvesztést kell elszámolni.

Ezek az eszközök a következők:

- gazdasági társaságban lévő részesedések,
- értékpapírok,
- készletek,
- követelések,
- nem a Kincstárban vezetett pénzeszköz számláknál.

A közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések értékelése során az értékvesztés összege a kötelezettek együttes minősítése alapján egyszerűsített értékelési eljárással, azok csoportos értékelésével is meghatározható. Az egyszerűsített értékelési eljárás során az értékvesztést negyedévente, a tárgynegyedév utolsó napján fennálló, pénzügyileg nem rendezett közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések után kell megállapítani, és annak az előző negyedévi állományához mért különbözetét - előjelének megfelelően - a korábban elszámolt értékvesztés növeléseként vagy visszaírásaként kell elszámolni.

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél – függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel – értékvesztést kell elszámolni, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

A befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját,
- a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget,
- a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó részt, külföldi pénzértékre szóló befektetés esetén a Szt. 60. § szerinti, az üzleti év mérlegfordulónapjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított forintértéken.

Ha a **vásárolt készlet (anyag, áru)** bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

A **vásárolt készlet** bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítási) értékét – az előzőekben foglaltakon túlmenően – csökkenten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállí-

tási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségesse vált, ha feleslegessé vált.

A készlet értékének csökkentését – a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával – ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább haszonanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

A **vevő, az adós minősítése** alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) értékvesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

A **követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről**, a követelések **felhalmozási célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről**, és a **Kincstárnál vezetett fizetési számlák után értékvesztés nem számolható el**.

1.3.1. Immateriális javak, tárgyi eszközök értékelése

A mérlegben az immateriális javakat, tárgyi eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt terv szerinti és terven felüli értékcsökkenéssel, növelve a terven felüli értékcsökkenés visszaírt összegével.

1.3.2. Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök értékelése

A mérlegben a koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközöket a bekerülési értéken kell kimutatni, elkülönítve azok értékcsökkenését, értékvesztését és értékhelyesbítését. A koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök után a terven felüli értékcsökkenést a koncesszió jogosultja, a vagyonkezelő adatszolgáltatása alapján kell megállapítani.

1.3.3. Részesedések, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékelése

A mérlegben a részesedéseket, tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével. Az értékhelyesbítést külön kell kimutatni az eszközök értékhelyesbítésének forrásával azonos összegben. A mérlegben az értékpapírok között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírt a bekerülési értéken lehet kimutatni mindaddig, amíg a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor várhatóan a névértéket és a felhalmozott kamatot megfizeti.

1.3.4. Vásárolt készletek értékelése

A mérlegben a vásárolt készleteket a mérleg fordulónapján használatba nem vett vásárolt készletek bekerülési értékén kell kimutatni, csökkentve a már elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

1.3.5. Saját termelésű készletek értékelése

A saját termelésű készleteket (állatok, befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek) a mérlegben előállítási értéken, azaz utókalkulációval vagy norma szerinti – a termék előállításához műszakilag szükséges normák alapján meghatározott – közvetlen önköltségen kell értékelni. Az előállítási költséget az intézményünknel az önköltség-számítási szabályzatában foglaltak szerint kell meghatározni.

Amennyiben a készletek piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja a könyv szerinti értéket, akkor a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell.

1.3.6. Befejezetlen termelés, félkész termékek értékelése

A mérlegben a befejezetlen termelést, félkész termékeket, késztermékeket, növendék-, hízó és egyéb állatokat a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

1.3.7. Forint pénzeszközök értékelése

A mérlegben a forint pénzeszközöket a mérleg fordulónapján a pénztárban lévő, a fizetési számlához kapcsolódó számlakivonatban szereplő értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

1.3.8. Külföldi pénzürtékre szóló részesedések értékelése

A külföldi pénzürtékre szóló részesedések, értékpapírok, a valutapénztárban lévő valutakészlet, a devizaszámlán lévő deviza, a követelések és kötelezettségek - a követelés jellegű sajátos elszámolások és a kötelezettség jellegű sajátos elszámolások kivételével egyezően a költségvetési számvitelben meghatározott értékkel -, az egyéb sajátos elszámolások, valamint az időbeli elhatárolások mérlegben szereplő értékét a mérleg fordulónapjára vonatkozó, a 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell meghatározni. Az értékelés során a könyv szerinti érték és az értékeléskori forintérték közötti különbözetet a Szt. 60. § (3) bekezdése szerint összevontan kell elszámolni azzal az eltéréssel, hogy a lekötött bankbetétek, az egyéb pénzeszközök, valamint az egyéb eszközök, a kötelezettségek, és a passzív időbeli elhatárolások esetén külön-külön ki kell számolni az összevont árfolyamkülönbözetet, és az egyes különbözetek előjelétől függően kell azt elszámolni.

1.3.9. Követelések értékelése

A mérlegben a követeléseket a bekerülési értéken kell kimutatni, csökkentve az elszámolt értékvesztéssel, növelve az értékvesztés visszaírt összegével.

1.3.10. Aktív időbeli elhatárolások értékelése

A mérlegben az aktív időbeli elhatárolásokat és a forrásokat a könyv szerinti értéken kell kimutatni.

1.3.11. Források értékelése

A mérlegben a forrásokat a könyv szerinti értéken kell kimutatni.

2. Az eszközök értékcsökkenésének, értékvesztésének, értékhelyesbítésének elszámolása

2.1. Terv szerinti értékcsökkenés

Az immateriális javak, tárgyi eszközök után terv szerinti értékcsökkenést kell elszámolni. Az értékcsökkenésre az Áhsz. 17. § (2)-(4) bekezdésben foglalt eltérésekkel az Szt. 52. § (1), (2) és (5)-(7) bekezdését kell alkalmazni.

A kisértékű immateriális javak bekerülési értéke a beszerzést, a kisértékű tárgyi eszközök bekerülési értéke az üzembe helyezést, használatba vételt követően, legkésőbb az Áhsz. 53. § (6) bekezdés *d)* pontja szerinti elszámolások során terv szerinti értékcsökkenésként egy összegben elszámolandó.

a) Az immateriális javak esetén a terv szerinti értékcsökkenés leírási kulcsa

- vagyoni értékű jogoknál 16% vagy a tervezett használati idő alapján megállapított lineáris kulcs,
- szellemi termékeknél 33%.

b) A tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenését a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 2. számú mellékletében meghatározottak szerint kell elszámolni. Az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok terv szerinti értékcsökkenésének leírási kulcsa azonos annak az ingatlannak a leírási kulcsával, amelyhez az adott vagyoni értékű jog kapcsolódik. Az alkalmazandó kulcsokat a következők szerint kell alkalmazni a terv szerinti értékcsökkenés elszámolásánál:

I. ÉPÜLETEK

Az épület jellege	Leírási kulcs %
1. Hosszú élettartamú szerkezetből	2,0
2. Közepes élettartamú szerkezetből	3,0
3. Rövid élettartamú szerkezetből	6,0

A felsorolt csoportokon belül az épületek műszaki ismérvek szerinti besorolása:

A csoport megnevezése	Felmenő (függőleges teherhordó)	Kitöltő (nem teherhordó)	Vízszintes teherhordó szerkezet (közbenső és tetőfödém,
-----------------------	------------------------------------	-----------------------------	---

	szerkezet	falazat	illetve egyesített teherhordó, térrelhatároló tetőszerkezet)
Hosszú élettartamú szerkezet	Beton- és vasbeton, égetett téglá-, kő-, kohósalak- és acélszerkezet	Tégla, blokk, panel, öntött falazat, fémlemez, üvegbeton és profil-üveg	Előregyártott és monolit vasbeton acéltartók közötti kitöltő elem, valamint boltozott födém
Közepes élettartamú szerkezet	Könnyűacél és egyéb fémszerkezet, gázszilikát szerkezet, bauxit-beton szerkezet, tufa- és salakblokk szerkezet, fűrészelt faszerkezet, vályogfal szigetelt alapokon	Azbeszt, műanyag és egyéb függönyfal,	Fagerendás (borított sűrűgerendás), mátrai födém, könnyű acélfödém, illetve egyesített acél tetőszerkezet könnyű kitöltő elemekkel
Rövid élettartamú szerkezet	Szerfás és deszkaszerkezet, vályogvert falszerkezet, ideiglenes téglafalazat	Deszkafal, lemezkeretbe sajtolt lapfal	Szerfás tapasztott és egyéb egyszerű falfödém

Az épület jellegét a három ismerv közül a rövidebb élettartamot jelentő alapján kell meghatározni.

Az épületgépészet körébe tartozó gépek és berendezések értékcsökkenését az épülettől függetlenül, a gépeknél megadott leírási kulcsokkal is el lehet számolni.

Az épületbe beépített technológiai gépek és berendezések, az ezeket kiszolgáló vezetékek leírását az épülettől függetlenül, a gépeknél, illetve vezetékeknél megadott leírási kulcsok alapján kell megállapítani.

II. ÉPÍTMÉNYEK

Az építmény jellege	Leírási kulcs %
Ipari építmény	2,0
Mezőgazdasági építmény	3,0
ebből: önálló támrendszer	15,0
Melioráció	10,0
Mezőgazdasági tevékenységet végző adózónál a bekötő- és üzemi út	5,0
Közforgalmi vasút és kiegészítő építményei, ideértve az iparvágányokat is	4,0
Egyéb vasúti építmény (elővárosi vasút, közúti villamosvasút, metróvasúti pálya stb.)	7,0
Vízi építmény	2,0
Híd	4,0
Elektromos vezetékek, ideértve a távközlési hálózat vezetékeit is	8,0
Kőolaj- és földgázvezeték, gázvezeték	6,0
Gőz-, forróvíz- és termálvízvezeték, földgáz távvezeték, termálkút	10,0
Közúti villamosvasúti és trolibusz munkavezeték	25,0
Egyéb, minden más vezetékek	3,0

Alagút és földalatti építmény (a bányászati építmény kivételével)	1,0
Idegen (bérelt) ingatlanon végzett beruházás	6,0
Hulladéktároló	20,0
Kizárólag film- és videagyártást szolgáló építmény	15,0
Minden egyéb építmény	2,0
ebből: a hulladékhasznosító létesítmény	15,0

Hulladéktároló: a hulladékgazdálkodásról szóló törvény előírásának megfelelő tárolásra, ártalmatlanításra szolgáló épület, építmény; a hulladéktároló létesítése miatt igénybe vett földterületre értékcsökkenési leírást a hulladéktárolóval azonos leírási kulccsal kell számolni.

Hulladékhasznosító létesítmény: a hulladékgazdálkodásról szóló törvény előírásának megfelelő hasznosítás céljára szolgáló épület, építmény, ide nem értve a földterületet.

Melioráció: szántó, kert, gyümölcsös, szőlő, gyepek és erdőművelési ágú, nem belterületen végrehajtott, a termőföld mezőgazdasági célú hasznosítását szolgáló, vízháztartás-szabályozó építmény; talajjavítás legalább 6 éves tartamhatással, valamint a területrendezés építménye.

III. ÜLTETVÉNY

Ültetvénycsoportok	Leírási kulcs %
1. csoport: alma, körte, birs, naspolya, cseresznye, meggy, szilva, szőlő, szőlőanyatelep, mandula, mogyoró	6,0
2. csoport: őszibarack, kajszibarack, köszméte, ribiszke, komló, gyümölcsanyatelep, fűztelep	10,0
3. csoport: spárga, málna, szeder, torma	15,0
4. csoport: dió, gesztenye	4,0
5. csoport: egyéb ültetvény	5,0

Az ültetvények támrendszere nem önálló tárgyi eszköz, hanem tartozék, s ezért az ültetvényre azonos leírási kulccsal kell elszámolni, a földterület és a kerítés viszont önálló tárgyi eszköznek minősül.

IV. GÉPEK, BERENDEZÉSEK, FELSZERELÉSEK, JÁRMŰVEK, TENYÉSZÁLLATOK

a) 33 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

- A HR 8456-8465, 8479 vtsz.-okból a programvezérlésű, számvezérlésű gépek, berendezések.

- A HR 8471, 8530, 8537 vtsz.-okból az irányítástechnikai és általános rendeltetésű számítástechnikai gépek, berendezések.
- A HR 84. és 85. Árucsoportból az ipari robotok.
- A HR 9012, 9014-9017, 9024-9032 vtsz.-okból az átviteltechnikai, az ipari különleges vizsgálóműszerek és a komplex elven működő különleges mérő- és vizsgáló berendezések.
- A HR 8469, 8470, 8472, 9009 vtsz.-ok, valamint a HR 8443 5100 00 vtsz.-alszám.
- A HR 8419 11 00 00, 8541 40 90 00 vtsz.-alszámok.
- A HR 8402, 8403, 8416, 8417 vtsz.-okból a fluidágyas szénportüzelésű berendezések, valamint a mezőgazdasági és erdőgazdasági nedves melléktermékek elégetésével üzemelő hőfejlesztő berendezések.
- A HR 8417 80 10 00 vtsz.-alszám, valamint a HR 8514 vtsz.-ból a hulladékmegsemmisítő, -feldolgozó, -hatástalanító és -hasznosító berendezések.
- A HR 8421 21 vtsz.-alszámok.
- A HR 8419, 8421 vtsz.-okból a szennyezőanyag leválasztását, szűrését szolgáló berendezések.
- A HR 8421 31, 8421 39 vtsz.-alszámok.
- A HR 8419 20 00 00 vtsz.-alszám, továbbá a HR 9018-9022 vtsz.-okból az orvosi gyógyászati laboratóriumi eszközök.

b) 20 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

A HR 8701 vtsz.-ból a járművek, valamint a HR 8702-8705, 8710, 8711 vtsz.-ok.

c) 14,5 százalékos kulcs alá tartozó tárgyi eszközök

Minden egyéb - az a)-b) pontban fel nem sorolt - tárgyi eszköz.

A huszonötmillió forint bekerülési érték alatti gépek, berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése megállapítása során nem lehet maradványértéket meghatározni.

Maradványértéket kell megállapítani a következő esetekben:

- ingatlannál (értékhatártól függetlenül),
- 25 millió Ft bekerülési értéket meghaladó gépeknél,
- tenyészállatoknál.

Terv szerinti értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat az *intézmény* rendeltetésüknek megfelelően használja.

A terv szerinti értékcsökkenés negyedévenkénti elszámolásáért a gazdálkodási előadók felelősek.

Szervezetünk a terv szerinti értékcsökkenés elszámolásánál csak a 2014. január 1-je után beszerzett eszközök esetében alkalmazza az új Áhsz. előírásait.

2.2. Terven felüli értékcsökkenés

Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál, a tárgyi eszköznél elszámolni akkor, ha

- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint ezen eszköz piaci értéke;
- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág, a tárgyi eszköz (ideértve a beruházást is) a vállalkozási tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan;
- a vagyoni értékű jog a szerződés módosulása miatt csak korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, továbbá terv szerinti értékcsökkenés a tervezett maradványértéket elért immateriális jószágnál, tárgyi eszköznél.

2.3. Értékvesztés elszámolása

Szervezetünknel az Szt.-ben meghatározott eszközök után értékvesztést kell elszámolni. Ezek az eszközök a következők:

- gazdasági társaságban lévő részesedések,
- értékpapírok,
- készletek,
- követelések,
- nem a Kincstárban vezetett pénzeszköz számláknál.

2.3.1. Egyes eszközcsoportok értékvesztésének elszámolási szabályai

2.3.2. Befektetett pénzügyi eszközök értékvesztésének elszámolási szabályai

A gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél – függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel – értékvesztést kell elszámolni, a befektetés könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

A befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját,
- a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget,

- a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó részt, külföldi pénzürtékre szóló befektetés esetén az Szt. 60. § szerinti, az üzleti év mérleg-fordulónapjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított forintértéken.

A gazdasági társaságokban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetések értékvesztésének meghatározásához biztosítani kell az adatok összegyűjtését, az információk feldolgozását valamint az értékvesztésre vonatkozó javaslat elkészítését.

Fentiek végrehajtása érdekében a társaságokban lévő részesedések értékét folyamatosan figyelemmel kell kísérni:

- a tőzsdén jegyzett társaságok esetében a szaklapok vonatkozó számainak megőrzésével
- tőzsdén nem jegyzett társaságok esetében a saját tőke és a jegyzett tőke, illetve a befektetés könyv szerint értéke és névértéke arányát

Előzőek érdekében a társaságoktól az egyszerűsített éves beszámolókat évente meg kell kérni és a szükséges adatokat az analitikus nyilvántartásokban fel kell jegyezni. Az értékvesztés összegének számítása az alábbi példa szerint történik:

A társaság jegyzett tőkéje: 10000 e Ft

Szervezetünknel a könyv szerinti
érték = a névértékkel, az arány 100% 5000 e Ft

a) a Társaság saját tőkéjének összege:

1. év december 31.	18000 e Ft
2. év december 31.	16000 e Ft
3. év december 31.	12000 e Ft

A 3. évben a társaság saját tőkésének és jegyzett tőkésének aránya

$$12000:10000= 120\%$$

Annak ellenére, hogy a saját tőke értéke folyamatosan csökken, értékvesztést elszámolni nem kell, mivel a társaság saját tőkéjének és jegyzett tőkéjének aránya a harmadik évben is magasabb a befektetés könyv szerinti és névértékének arányánál (100%).

b) A társaság saját tőkéjének összege:

1. év december 31.	13000 e Ft
2. év december 31.	10000 e Ft
3. év december 31.	8000 e Ft

A 3. évben a társaság saját tőkéjének és jegyzett tőkéjének aránya:

$$8000:10000= 80\%$$

Az eltérést jelentősnek kell minősíteni, mert ugyan az eltérés összege nem haladja meg a nyilvántartási érték 20 %-át, de meghaladja a 100.000 Ft-ot, mivel az eltérés összege 1 millió Ft.

$$5000 \text{ e Ft} \times 80\% = 4000 \text{ e Ft}$$

$$\text{Az értékvesztés összege } 5000 \text{ e Ft} - 4000 \text{ e Ft} = 1000 \text{ E Ft}$$

A hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapíroknál –függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök illetve a befektetett eszközök között szerepel értékvesztést kell elszámolni, ha a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír könyv szerinti értéke és a (felhalmozott) kamatot nem tartalmazó piaci értéke közötti különbözet veszteségjellegű, tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

Az értékelésnek figyelembe kell venni:

- Az értékpapír kamattal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, piaci értékét, annak tartós tendenciáját
- Az értékpapír kibocsátójának piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, azt, hogy a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor a névértéket (és a felhalmozott kamatot) várhatóan megfizeti-e, illetve milyen arányban fizeti majd meg.

Hitelkockázati szempontból kockázatmentesnek minősített, valamely ország központi kormánya vagy központi(jegy)bankja által kibocsátott, illetve tőkére és hozamra vonatkozóan garantált befektetési célú, lejáratig tartott, kamatozó, illetve diszkont értékpapírok esetében az értékvesztés- elszámolást nem kell alkalmazni a bekerülés érték azon része után, amely a lejáratkor megtérül.

A tőke-megfelelési (fizetőképességi) mutató számításáról szóló jogszabály(ok) szerint nulla százalékos kockázati súlyozású tételnek tekinthető valamely ország központi kormánya, vagy központi jegybankja által kibocsátott, illetve tőkére és hozamra vonatkozóan garantált értékpapír, feltéve, hogy az értékpapírral kapcsolatban tőke és kamattörlesztési késedelem nem merült fel.

Az értékvesztés megállapítása, összegének meghatározása:

Amennyiben

- a gazdasági társaságokban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetéseknél, ha a piaci érték és a könyv szerinti érték közötti különbözet meghaladja nyilvántartási érték 20%-át, vagy a 100.000 Ft-ot.
- a tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a forgóeszközök között kimutatott éven belüli lejáratú értékpapíroknál, ha a piaci érték és a könyv szerinti érték közötti különbözet meghaladja nyilvántartási érték 20%-át, vagy a 100.000 Ft-ot értékvesztést kell elszámolni.

A gazdasági társaságokban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetéseknél, valamint a tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknál az értékelés során tett megállapításokról jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell az értékvesztés okát, mértékét. A jegyzőkönyv készítéséért a gazdálkodási előadók felelősek.

Amennyiben az előzőek szerinti befektetésnek, mérleg-készítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg beszerzési értéket.

2.3.3 Készletek értékvesztésének elszámolási szabályai

A Szt. 56. §-ában foglalt rendelkezések alapján:

Ha a vásárolt készlet (anyag, áru) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

A vásárolt készlet bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítási) értékét – az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően – csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségesse vált, ha feleslegessé vált. A készlet értékének csökkentését – a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával – ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) piaci értéken (legalább hasznanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

A fajlagosan kis értékű készleteknél az értékvesztés a vállalkozó által kialakított készletcsoportok könyv szerinti értékének arányában is meghatározható.

Amennyiben a készlet piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a készlet könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a 62. § (2)-(3) bekezdése szerinti bekerülési értéket.

2.3.4 Követelések értékelése, az értékvesztés elszámolási szabályai

Követelés az a jogszabályból, jogerős bírói végzésből, ítéletből vagy hatósági határozatból, szerződésből – ide értve a vásárolt és a térítés nélkül átvett követelést is – jogszerűen eredő fizetési igény, amelyet a kötelezett elismert és – ellenszolgáltatást is tartalmazó szerződés esetén – a másik fél már teljesített. Ilyennek minősül a bevallás alapján megállapított közhasználati bevételekre irányuló, valamint az olyan követelés is, amelyet a kötelezett vitat, de jogszabály alapján azt a fellebbezésre vagy perindításra tekintet nélkül teljesítenie kell.

A 2013. évre vonatkozó számviteli szabályok szerint a mérlegben követeléseket vevők, adósok, rövid lejáratra adott kölcsönök, egyéb követelések elnevezésű mérlegssorokon kellett kimutatni. Az egyes mérlegssorok fogalma tartalmazta a követelés keletkezésének jogcímét, illetve azt, hogy kivel szemben keletkezett a követelés.

Az új államszámviteli szabályok alapján a mérlegben a követelések között az egységes rovatrend szerinti bevételi rovatokhoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott (előírt), - még pénzügyileg nem teljesített - követeléseket kell kimutatni költségvetési évben esedékes és költségvetési évet követően esedékes megbontásban. Ezért a követelés fogalma az egységes rovatrend szerint azt határozza meg, hogy a jogszerű fizetési igény miből ered, illetve milyen bevételi jogcímen keletkezett pénzbevételt.

Az új államszámviteli szabályok szerint a mérlegben követelések között elkülönítetten kell kimutatni

- az immateriális javakra, a beruházásra adott előlegeket, valamint
- a jelenlegi számviteli szabályok szerint az aktív pénzügyi elszámolások között átfutó kiadásként kimutatott foglalkoztatottaknak adott illetmény-, munkabérelőlegeket, elszámolási kötelezettséggel nyújtott különböző előlegeket,
- a szállítóknak adott előleget.

A könyvviteli mérlegben követelésként kell kimutatni a jogszabályokban meghatározott, és az államháztartás szervezte által előírt, de még ki nem egyenlített összegeket (ide értve a helyi adókból és az illetékek, járulékok meg nem fizetéséből származó hátralékot is), az államháztartás szervezete által teljesített, és az igénybe vevő által szerződésekből jogszerűen eredő, elfogadott, elismert termékek értékesítéséből és szolgáltatások nyújtásából származó - általános forgalmi adót is tartalmazó - pénzértékben kifejezett fizetési igényeket, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, a tulajdoni részesedést jelentő befektetések értékesítéséből származó követeléseket, valamint a rövid lejáratú kölcsönöket, visszterhesen átadott pénzeszközöket.

A könyvviteli mérlegben a követelést az elfogadott, elismert összegben kell kimutatni.

Év végén a követelések mérlegbe történő beállítása előtt a fizetésre kötelezetteknek írásban egyeztető levelet kell küldeni (1. számú melléklet), mely tartalmazza a fennálló tartozás összegét, a visszaigazolás kérését. Az egyeztető levélben kérjük a tartozás mielőbbi kiegyenlítését. Az egyeztető levelet tértivevénnyel kell kiküldeni.

A NGM tájékoztatóban foglaltak alapján nem kell egyeztető levelet küldeni az adósok részére.

Nem kell egyeztető levelet küldeni akkor sem, ha a vevő a mérleg fordulónapja után, de az egyeztető levelek kiküldése előtt rendezte tartozását.

A többi követelés esetében kötelező az egyeztető levél megküldése annak érdekében, hogy a mérlegbe beállítandó követelés elismert követelésnek minősüljön.

A követelések minősítése alapján az üzleti év mérleg-fordulónapján fennálló, és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (ideértve a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket, továbbá a bevételek aktív időbeli elhatárolása között lévő követelésjellegű tételeket is) érték-

vesztést kell elszámolni – a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján – a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti – veszteségjellegű – különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

A követelések működési célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, a követelések felhalmozási célú támogatások bevételeire államháztartáson belülről, és Kincstárnál vezetett fizetési számlák után értékvesztés nem számolható el.

Behajthatatlan követelés

Módosult fogalom (497-es Korm.r.)

- a) az Szvt. 3. § (4) bekezdés 10. pont *a)-d)*, *f)* és *g)* pontja szerinti követelés, azzal az eltéréssel, hogy nem tekinthető behajthatatlannak a követelés, ha a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik.

Szvt. szerint behajthatatlan az a követelés:

- amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi (amennyiben a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik, az óvatosság elvéből következően a behajthatatlanság – nemleges foglalási jegyzőkönyv alapján – vélelmezhető);
 - amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezési eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett;
 - amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet;
 - amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet;
 - amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet;
 - amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.
- b) – a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott kis összegű követelések tekintetében – az olyan követelés, amelynél a fizetési meghagyásos eljárással vagy a végrehajtással kapcsolatos ráfordítások nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével, és
- c) az olyan követelés, amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása igazoltan nem járt eredménnyel.

A behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítani kell!

A megtett intézkedésekről nyilvántartást kell vezetni, melyhez csatolni kell az intézkedés másolatát.

A nyilvántartásnak tartalmaznia kell:

- a kötelezett nevét, lakcímét,

- a követelés összegét
- a követelés keletkezésének okát
- az intézkedés időpontját,
- formáját,
- az ügyfél válaszát, vagy egyéb reakciót
- az egyes intézkedésekre fordított összeget

Amennyiben a kisösszegű követelések esetében a követelés megfizetése érdekében tett intézkedések sorozatosan és legalább három év elteltével sem vezettek eredményre és a megtett intézkedések ráfordításának összege megközelíti a követelés összegét, illetve: ha a behajthatatlan követelésre vonatkozó felsorolás A, B, C pontjaiban megfogalmazottak állnak fenn, követelést behajthatatlannak kell minősíteni és törölni kell.

A követelések törléséről jegyzőkönyvet kell felvenni.

Az el nem ismert követelés nem jelenti a követelés leírását, az továbbra is nyilván kell tartani és a következő intézkedéseket kell tenni, amelyek megtételét dokumentálnia kell a pénzügyi főmunkatársnak:

- levélben többször fel kell szólítani az önkéntes fizetésre és jelezni, ha nem egyenlíti ki tartozását, mi lesz a következő lépésünk, esetleg részletekben történő fizetés engedélyezése,
- fizetési meghagyás.
- végrehajtásra átadás
- esetleg csődbiztos, felszámoló, végelszámoló megkeresése és a követelésünk összegének bejelentése.

2.3.4.1. Egyedi értékelés alapján történő értékvesztés elszámolásának szabályai

Az adósok, vevők minősítése során vizsgálni kell a következőket:

- a vevő, adós jövedelmi helyzetét,
- fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát,
- a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély,
- csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani.

A követelések mérlegbe történő beállítása előtt a vevőket egyedenként minősíteni kell tartozásaik lejárata szempontjából a következő kategóriákat tartalmazó táblázat elkészítésével:

Adós neve	Legf. 90 napos tart.	91-180 nap közötti tart.	181-360 nap közötti tart.	360 napon túli tart.	Tartozását rendezte a mérleg fordulónapját követően	El nem ismert tartozás összege
Összesen						

A vevők és adósok minősítése alapján a költségvetési év mérleg-fordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követeléseknél értékvesztést kell elszámolni, ha a követelések könyv szerinti értéke és a követelések várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű – különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

Az értékvesztés elszámolását és annak visszairását a költségvetési év mérleg-fordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell elvégezni.

A követeléseknél elszámolt értékvesztést analitikusan nyilván kell tartani. A követeléseknél az értékvesztés elszámolása nem minősül a követelés elengedésének, illetve törlésének.

Az adósminősítési eljárás leírásával jegyzőkönyvet kell felvenni, melynek tartalmaznia kell a vevő, nevét a követelésünk eredeti összegét, az elszámolt értékvesztés %-át és összegét, a követelés mérlegbe felveendő értékét, valamint a behajthatatlan követelések leírását.

A jegyzőkönyvben vevőnként le kell írni, hogy milyen intézkedéseket tettek a követelés behajtása érdekében és milyen okok miatt vált szükségessé a behajthatatlan követelés leírása, vagy az értékvesztés elszámolása.

A jegyzőkönyvet a pénzügyi előadó köteles elkészíteni és a polgármester, valamint a jegyző írja alá.

A követeléseknél az értékvesztés elszámolása nem minősül követelés elengedésnek, illetve törlésnek, csak mérlegbe kerül be alacsonyabb összegben a követelés.

A **vevők egyedi értékelése** alapján elszámolható értékvesztést a minősítés vizsgálata, valamint a számviteli politikában meghatározottak szerint, a következőkben felsorolt esetek alapján kell megállapítani.

Adós minősítése ³	A minősítés kritériuma ³	Elszámolható ³ értékvesztés
Problémamentes adós	Aki fizetési kötelezettségének minden esetben határidőre eleget tett.	nincs
Külön figyelendő adós	Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költ-	A követelés 20 %-a

	ségvetési évben, és a beszámoló-készítés időpontjáig 90 napon belül nem tett eleget.	
Átlag alatti adós	Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben, és a beszámoló-készítés időpontjáig 91-181 napon belül nem tett eleget.	A követelés 30 %-a
Kétes adós	Aki fizetési kötelezettségének az elmúlt években, továbbá a költségvetési évben, és a beszámoló-készítés időpontjáig 181-360 napon belül nem tett eleget.	A követelés 50 %-a
Rossz adós	Aki fizetési kötelezettségének többszöri felszólítás ellenére rendszeresen nem tett eleget, továbbá valószínűsíthető, hogy kötelezettségét nem tudja teljes egészében kiegyenlíteni.	A követelés 70-100 %-a

♣ A minősítés alapjául szolgál, hogy mennyi volt az előző évi követelés állomány a mérlegben és abból mennyi folyt be a következő évben. Pl. Ha a követelés állomány 2005. december 31-én 10.000 E Ft volt és abból 7.000 E Ft befolyt 2006-ban akkor $(7.000/10.000 \times 100) = 70 \%$, $100-70=30 \%$ értékvesztést kellene elszámolni.

Az egyedi értékelés alapján történő minősítést évente legalább egyszer, a **mérlegkészítés időpontját megelőző 30 nappal** el kell végezni.

A minősítés határidőre történő elvégzéséért a mérleget készítő pénzügyi előadó a felelős.

2.3.4.2 Az egyszerűsített értékelés szerinti értékvesztés elszámolásának szabályai

A szervezetünknel a közhatalmi bevételekre vonatkozó követelések és az adók módjára behajtandó kis összegű követelések értékelése során az értékvesztés összegét a kötelezettek együttes minősítése alapján egyszerűsített értékelési eljárással, azok csoportos értékelésével kell meghatározni.

Az Áhsz. 31/A. §-ban foglaltakra tekintettel az adók módjára behajtható köztartozások esetében az értékvesztés összegének megállapítása egyszerűsített értékelési eljárással történik.

Az egyszerűsített értékelési eljárás során az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt, a várható megtérülésre vonatkozó százalékos mutatók meghatározását a követelés-beszédés eredményének előző költségvetési év(ek)re vonatkozó adatai alapján kell kialakítani. Az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt százalékos mutatókat évente felül kell vizsgálni.

Az adók módjára behajtható köztartozások után az értékvesztés összegét **negyedévente** meg kell állapítani. Az egyes minősítési kategóriákhoz rendelt, várható megtérülésre vonatkozó százalékos mutatókat a követelés-beszédés eredményeinek előző évekre vonatkozó tapasztalati adatok alapján kell megállapítani és dokumentálni a következők szerint:

- a besorolásnál figyelembe kell venni a költségvetési év utolsó napján a késedelem napjainak számát a következő bontásban
 - = legfeljebb 90 napos,
 - = 90-180 napos
 - = 181-360 napos
 - = 360 napon túli
- az értékvesztés elszámolása alapjául értékelési (minősítési) lapot kell készíteni, melyet az értékelést végzőnek, az intézmény vezetőjének (jegyzőnek) és a gazdasági vezetőnek alá kell írnia,
- az értékelési lapot jogcímenként (pl. adónemenként) kell elkészíteni,
- a minősítésnél az adózói státusznak megfelelően külön kell minősíteni a folyamatos (több éve nyilvántartott) adóst, valamint az egyszeri adóst,
- az egyes kategóriákhoz rendelt százalékos mutatóknak ki kell fejezni az adós fizetési hajlandóságát, készségét, melyeket évente felül kell vizsgálni.

A helyi adókkal kapcsolatos követelések (hátralékok) és kötelezettségek (túlfizetések) megállapításánál a települési önkormányzatok hatáskörébe tartozó adók és adók módjára behajtandó köztartozások nyilvántartásáról, kezeléséről szóló 13/1991. (V.21.) PM rendeletben előírt zárási összesítőben szereplő adatokat kell figyelembe venni.

Értékvesztést a követelés minősítési eljárás befejezéseként akkor kell adónemenként elszámolni, ha annak összege meghaladja a 20 %-ot, illetve a 100.000 Ft-ot.

- **Valamennyi követelés** (vevők, adósok, munkavállalókkal kapcsolatos, helyi adók és adók módjára behajtható köztartozások stb.) **esetében az értékvesztés %-os mértékét évente felül kell vizsgálni.**

Egy-egy állománycsoportra az értékvesztés tapasztalati mutatóját – az előző évi tényleges adatok alapján – a következőképpen kell számítani:

$$É_{tm} = 1 - \frac{H_{ká}}{H_{ny}}$$

$É_{tm}$ = értékvesztés tapasztalati mutató

$H_{ká}$ = megtérült hátralékos követelés állomány

H_{ny} = hátralékos követelés nyitó állománya

A százalékos mutatók kialakításáért, évenkénti felülvizsgálatáért a gazdálkodási ügyintézők felelősek, annak jóváhagyására a jegyző jogosult.

A minősítés alapját képező értékelés lapot a szabályzat 2. sz. mellékletét képező minta alapján kell elkészíteni, adónemenként.

Az egységes rovatrend B31. Jövedelemadók, B32. Szociális hozzájárulási adó és járulékok, B33. Bérhez és foglalkoztatáshoz kapcsolódó adók, B34. Vagyoni típusú adók és B35. Termékek és szolgáltatások adói rovataihoz kapcsolódóan vezetett nyilvántartási számlákon nyilvántartott és annak alapján a pénzügyi számvitelben elszámolt követelések (a továbbiakban együtt: az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont adókövetelések) értékelési elveinek meghatározása során a kötelezetteket legalább - státuszuknak megfelelően - folyamatosan működő adósok, illetve folyamatos működésükben korlátozott adósok szerinti - így különösen felszámolás alatt lévő, csődeljárás alá vont, végelszámolás alatt lévő, jogutód nélkül véglegesen megszűnt - csoportosításban kell részletezni.

2.3.4. 3. A kis összegű követelések értékvesztése elszámolásának szabályai

Kis összegű követelésnek kell tekinteni a számviteli politikában meghatározott értéket meg nem haladó adós és vevő követelést. A kisösszegű követelésekről év végén kigyűjtés alapján külön nyilvántartást kell készíteni.

A kis összegű követelések könyvvitelben elkülönített csoportjára – a követelések együttes minősítése alapján – az értékvesztés összege ezen követelések nyilvántartásba vételi értékének százalékában kell meghatározni.

Ebben az esetben a következő évi mérleg-fordulónapi értékeléskor a kis összegű követelések – hasonló módon megállapított – értékvesztésének összegét össze kell vetni az előző évi, ilyen jogcímen elszámolt értékvesztés összegével és a csoport szintjén mutatózó különbözetet – előjelének megfelelően – a korábban elszámolt értékvesztést növelő értékvesztésként, illetve a korábban elszámolt értékvesztés visszaírásaként kell elszámolni.

A százalékos mutatók kialakításáért, évenkénti felülvizsgálatáért a pénzügyi előadók felelősek, annak jóváhagyására a jegyző jogosult.

2.4. Terven felüli értékcsökkenés és értékvesztés visszaírásának szabályai

Az eszközök terven felüli értékcsökkenésének és értékvesztésének visszaírására az Szt. 57. § (2) bekezdését és 58. § (2) és (3) bekezdését kell alkalmazni azzal, hogy egyéb bevételek alatt az egyéb eredményszemléletű bevételeket kell érteni, és jelentősnek akkor kell tekinteni az eltérést, ha a piaci érték 10%-kal, de legalább százezer forinttal meghaladja a könyv szerinti értéket.

Amennyiben az Szt. 53-56. § szerint alkalmazott leírások miatt az Szt. 57. § (1) bekezdés szerinti eszközök könyv szerinti értéke alacsonyabb ezen eszközök eredeti bekerülési értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az értékvesztés elszámolás) okai már nem, illetve csak részben állnak fenn, az Szt. 53-56. § szerinti leírásokat meg kell szüntetni (immateriális javaknál, tárgyi eszközöknél a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés, egyéb eszközöknél az elszámolt értékvesztés összegének csökkentésével), - a megbízható és valós összkép érdekében - az eszközt piaci értékére, legfeljebb a nyilvántartásba vételkor megállapított, az Szt. 47-51. § szerinti bekerülési értékére, immateriális jószágnál, tárgyi eszközöknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére az egyéb bevételekkel

szemben, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként vissza kell értékelni (visszaírás). A terven felüli értékcsökkenés, az értékvesztés visszaírását a költségvetési év mérleg-fordulónapjára vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani.

Abban az esetben ha az egyedi eszköz mérleg-készítéskori piaci értéke jelentősen meghaladja a könyv szerinti értékét, immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékét, akkor a különbözet összegével – az Szt. 58. § (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével - csökkenteni kell az elszámolt terven felüli értékcsökkenés, az elszámolt értékvesztés összegét és az egyéb bevételekkel szemben, a részesedések, értékpapírok, bankbetétek értékvesztésénél a pénzügyi műveletek ráfordításainak csökkentésével növelni kell az adott eszköz könyv szerinti értékét.

Az Sz. 58. § (2) bekezdés szerinti különbözettel a könyv szerinti értéket az adott eszköz nyilvántartásba vételekor számításba vett értékéig – az Szt. 47-51. § szerinti bekerülési értéke összegéig, immateriális jószágnál, tárgyi eszközknél a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékig - kell növelni (visszaírás összege). A visszaírás összege nem lehet több, mint a korábban terven felüli értékcsökkenésként, értékvesztésként elszámolt összeg.

3. Külföldi pénzürtékre szóló eszközök és kötelezettségek forint értékének meghatározása

A Sztv. 44. § (3) szerint a külföldi pénzürtékre szóló követelésre vonatkozó teljesítést a 20. § (3) és (4) bekezdése szerinti devizaárfolyam forintértékén kell nyilvántartásba venni. Külföldi pénzürtékre szóló kötelezettségvállalásra, más fizetési kötelezettségre vonatkozó teljesítést,

- ha az devizaszámláról devizában vagy valutapénztárból valutában történik, a valuta, deviza nyilvántartási árfolyamán kell nyilvántartásba venni.
- A forintért vásárolt valutában, devizában külföldi pénzürtékre szóló kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség teljesítését a devizáért, valutáért ténylegesen fizetett forintértéken kell nyilvántartásba venni.
- Ha a kapott, fizetett összeg több mint a követelés, kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség könyv szerinti forintértéke, a különbséget a K354. Egyéb pénzügyi műveletek kiadásai vagy B409. Egyéb pénzügyi műveletek bevételei rovatokhoz vezetett nyilvántartási számlákon kell nyilvántartásba venni. Ha a kapott, fizetett összeg kevesebb, mint a könyv szerinti forintérték, a különbséggel a követelés, kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség összegét kell csökkenteni.

4. A vagyonkezelésbe adott eszközök vagyonértékelése során alkalmazott értékelési eljárás elvei, módszerei, dokumentálásának szabályai

4.1. A vagyonértékelés általános szabályai

A vagyonértékelését úgy kell elvégezni, hogy az megbízható kiindulópontot nyújtson a fenntartható és költséghatékony üzemeltetéshez, továbbá a vagyontárgyak értékének és műszaki állapotának változása ez alapján nyomon követhető és dokumentált legyen.

Értékelési tanúsítványt olyan személy állíthat ki, aki rendelkezik az önkormányzati és terület-fejlesztési miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeinek kiadásáról szóló miniszteri rendelet szerinti ingatlanvagyon-értékelő és -közvetítő szakképessítéssel, továbbá szerepel az ingatlanvagyon-értékelői névjegyzékben.

A vagyonértékelés elvégeztetéséért az üzemeltetési szerződés alapján a szolgáltató a felelős.

A megállapított vagyonértéket és a vagyonértékelés során keletkezett adatokat a vagyonnyilvántartásában, vagy - ha az üzemeltetési szerződés ezt a szolgáltató feladatává teszi - a szolgáltató vagyonnyilvántartásában át kell vezetni. Az utolsó vagyonértékeléstől számítottan a vagyonérték aktualizálását legalább ötévente el kell végezni.

A vagyonnyilvántartásban történő átvezetésért a gazdálkodási előadók a felelősek.

4.2. A vagyonértékelés előkészítése

A vagyonértékeléshez szükséges vagyon-leltár előállításáért, teljes körűségéért, továbbá annak folyamatos aktualizálásáért az üzemeltetési szerződés alapján a szolgáltató a felelős.

A vagyon-leltárt a vagyonértékelést végző részére át kell adni. A vagyonértékelést végző felé a vagyonleltárban átadott adatok a valóságáról az átadással egyidejűleg nyilatkozni kell.

4.3. A vagyonértékelés módszere

- a) A vagyonértékelésre az avulással korrigált újraelőállítási költségalapú módszert kell alkalmazni.
- b) Az a) pontban foglaltaktól eltérően az indexált bekerülési költség módszere is alkalmazható, ha a vagyon-leltár előállítható, a vagyonértékelés alapadatait és a megállapított vagyonértékek megfelelően dokumentált.
- c) Az indexált bekerülési költség módszerének alkalmazásához a bekerülési költségét a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett indexek alapján kell korrigálni és a korrigált bekerülési értékre az eszközök avultságát kell figyelembe venni.

4.4. A vagyonértékelés eredményének dokumentálása, felelőse

A vagyonértékelésről értékelési szakvéleményt kell kiállítani, amely tartalmazza:

- a) a vagyonértékelés körülményeit, módszertanát, eredményét,
- b) az értékelési módszer kiválasztásának indokolását,
- c) az értékelési tanúsítványt,
- d) a vagyonértékelés alapját képező adatforrások leírását és az adatokat a vagyonértékeléshez készült számításokkal együtt,
- e) az értékelt vagyon bemutatását, műszaki állapotának rövid, szöveges jellemzését,
- f) a megállapított vagyonérték összegzését objektum-csoportonkénti bontásban a pótlási költségének feltüntetésével.

A szakvélemény kötelező melléklete a részletezett vagyon-leltár.

Két vagyonértékelés közötti időszakban a vagyonleltár naprakész vezetéséért, a vagyonérték folyamatos karbantartásáért az a üzemeltetési szerződés alapján a szolgáltató a felelős.

IV. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Az értékelési szabályzat 2018. január 1-én lép hatályba.

Szervezetünknel a jegyző köteles gondoskodni arról, hogy az értékelési szabályzatban foglalt előírásokat az érintett munkatársak megismerjék, annak tényét a szabályzat 3. számú mellékletében szereplő megismerési nyilatkozaton aláírásukkal igazolják a hatálybalépés napjával egyidejűleg.

Nyúl, 2018. január 2.

Takács Lajos
jegyző

VEVŐ EGYENLEG-VISSZAIGAZOLÓ LEVÉL

(vevő neve ,címe)

(dátum)

Megszólítás!

Vevőkövetelésünk elismertségének igazolása érdekében kérjük, hogy erősítse meg a XXX Ft összegű XXX jogcímű tartozásuk (dátum) fordulónappal fennálló egyenlegét.

Kérjük, hogy részünkre a lenti nyilatkozatot kitölteni, és részünkre postafordultával megküldeni szíveskedjék. Esetleges eltérés esetén kérjük feltüntetni a különbözetet okozó tényezőket és összegeket. Kérjük, hogy tartozását mielőbb rendezni szíveskedjék.

.....

Jegyző

NYILATKOZAT

A (költségvetési szerv neve, címe) (dátum) fordulónappal szervezetünkkel szemben fennálló XXX összegű XXX jogcímű követelését elismerjük/ nem ismerjük el, tekintettel az alábbi eltérésekre:

.....
.....
.....

Kelt.....

.....
vevő neve

Értékelő (minősítő) lap

a 201.... december 31-én késedelmen lévőadósokról

Lejárat: legfeljebb 90 nap*Adatok: ezer forintban!*

Megnevezés	Bruttó követelés állomány	Előző évi mutató %-a	Elszámolható értékvesztés	Értékvesztéssel csökkentett követelésállomány
2	3	4	5=(3X4)	6=(3-5)
Folyamatosan működő adósok				
Felszámolás alatt lévő adós				
Csődeljárás alá vont adós				
Végelszámolás alatt lévő adós				
Jogutós nélkül megszűnt adós				
Szüneteltető vállalkozás				
Egyéb				
Összesen:				

Lejárat: 91-180 nap

Megnevezés	Bruttó követelés állomány	Előző évi mutató %-a	Elszámolható értékvesztés	Értékvesztéssel csökkentett követelésállomány
2	3	4	5=(3X4)	6=(3-5)
Folyamatosan működő adósok				
Felszámolás alatt lévő adós				
Csődeljárás alá vont adós				
Végelszámolás alatt lévő adós				
Jogutós nélkül megszűnt adós				
Szüneteltető vállalkozás				
Egyéb				
Összesen:				

Lejárat: 181-360 nap

Megnevezés	Bruttó követelés állomány	Előző évi mutató %-a	Elszámolható értékvesztés	Értékvesztéssel csökkentett követelésállomány
2	3	4	5=(3X4)	6=(3-5)
Folyamatosan működő adósok				
Felszámolás alatt lévő adós				
Csődeljárás alá vont adós				
Végelszámolás alatt lévő adós				
Jogutós nélkül megszűnt adós				
Szüneteltető vállalkozás				
Egyéb				
Összesen:				

Lejárat: 360 napon túli

Megnevezés	Bruttó követelés állomány	Előző évi mutató %-a	Elszámolható értékvesztés	Értékvesztéssel csökkentett követelésállomány
2	3	4	5=(3X4)	6=(3-5)
Folyamatosan működő adósok				
Felszámolás alatt lévő adós				
Csődeljárás alá vont adós				
Végelszámolás alatt lévő adós				
Jogutós nélkül megszűnt adós				
Szüneteltető vállalkozás				
Egyéb				
Összesen:				

Mindösszesen:				
---------------	--	--	--	--